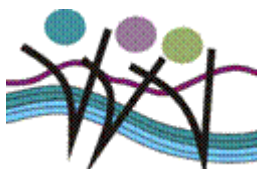

Welcome Pack

Поради та інформація про життя на Оркнейських островах

The Orkney Partnership

ЗМІСТ

Ласкаво просимо на Оркнейські острови.....	1
Контактна інформація працівника міської ради	1
Переміщені особи в Шотландії.....	2
Де знаходяться Оркнейські острови?	3
Життя на Оркнейських островах	5
Телефонні коди	5
Громадський транспорт. Керування авто.....	5
Подорож на основну частину Великобританії (Mainland)	6
National Entitlement Card (NEC).....	7
Охорона здоров'я	8
Освіта	12
Додаткова інформація та консультаційні послуги.....	14
Рада Оркнейських островів.....	14
Інформаційні та консультаційні послуги	14
Житло та муніципальний податок (council tax).....	16
Пільги (benefits)	17
Національне страхування (National Insurance)	17
Пошук роботи та сплата податків	18
Громадська безпека та правопорядок	19
Гроші	21
Відкриття банківського рахунку	21
Дозвілля	22
Надзвичайні ситуації (emergencies)	25
Інші контактні данні	26

ЛАСКАВО ПРОСИМО НА ОРКНЕЙСЬКІ ОСТРОВИ

Ласкаво просимо на Оркнейські острови. Оркні – це чудове місце для життя, роботи, навчання та відпочинку. Оркнейські острови регулярно називають найкращим місцем для життя в Шотландії, і ми вважаємо, що це дійсно так.

Ми розуміємо, що, можливо, ви хвилюєтесь через приїзд на Оркнейські острови; а також непокоїтесь про сім'ю та друзів, яких вам довелося залишити в Україні. Зараз для вас все нове та багато чого незрозумілого, тому обов'язково дайте собі достатньо часу адаптуватись до нового місця.

Ми тут, щоб допомогти вам осісти, поки Оркнейські острови хоч трошки не відчуватимуться домом. Сподіваємось, що з нашою підтримкою ви та ваша сім'я незабаром оселитесь, будете почуватися в безпеці та комфорті, та вам буде приємно жити в нашій громаді.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ПРАЦІВНИКА МІСЬКОЇ РАДИ

ІМ'Я: Наталія Кузьміна, Project Manager (Resettlement Schemes)

ТЕЛ: 01856 873 535 ext. 3278

E-mail: natalia.kuzmina@orkney.gov.uk

ІНФОРМАЦІЯ В ДОВІДНИКУ

Цей вітальний пакет розроблено, щоб надати вам інформацію про різноманітні речі, які допоможуть вам у новому житті на Оркнейських островах.

Деяка інформація є дуже важливою, і її слід уважно прочитати. Інша інформація допоможе вам зрозуміти місцеву культуру або знайти допомогу, яка може знадобитися вам та вашій родині.

ЯКЩО ЩОСЬ З ЦЬОГО ДОВІДНИКА ВАМ НЕ ЗРОЗУМІЛО АБО ПОТРІБНА БУДЬ-ЯКА ІНША ІНФОРМАЦІЯ, БУДЬ ЛАСКА, ЗВЕРНІТЬСЯ ДО ВАШОГО ПРЕДСТАВНИКА МІСЬКОЇ РАДИ

Застереження: Хоча на момент публікації було докладено максимальних зусиль для забезпечення точності інформації в цьому довіднику, ми не можемо цього гарантувати. Ми не несемо відповідальності за неправильне тлумачення наданої інформації.

ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ В ШОТЛАНДІЇ

Необхідність залишити дім та подорож до Шотландії можуть бути сповнені важких спогадів, але ми сподіваємося, що приїзд на Оркнейські острови забезпечить вас певним періодом безпеки.

Важливо пам'ятати, що зараз ви в безпеці. Є багато організацій та людей, які готові допомогти вам влаштуватися.

Перші дні та тижні вашого перебування на островах можуть бути доволі напруженими через необхідність організації багатьох речей та зустрічей з представниками різних організацій. Поряд з вами обов'язково будуть люди, які вас підтримують та допоможуть пережити цей час.

Усі, хто вас підтримує та надає допомогу, повинні поважати вашу конфіденційність. Сподіваємося, з часом ви зможете поділитися важливою інформацією, яка вас турбує, щоб вам надали необхідну допомогу.

Якщо ви не знаєте, в кого попросити допомоги, ви завжди можете звернутися до:

- **Шотландської ради у справах біженців** (незалежна благодійна організація, що базується в Глазго та Данді) – зателефонуйте на безплатну гарячу лінію за номером **0808 196 7274** або надішліть свій запит на електронну пошту ukraine@scottishrefugeecouncil.org.uk. Організація надає поради щодо ваших прав та допоможе знайти місцеві організації, які зможуть надати вам необхідну допомогу. Консультації надаються англійською, але ви також можете попросити перекладача.

Шотландія у всьому світі славиться неперевершеною історією, щирою гостинністю та краєвидами, що вражають та захоплюють. Це також інноваційна, різноманітна та прогресивна нація, яка грає важливу роль у розв'язанні глобальних питань. Щоб дізнатися більше про Шотландію, відвідайте сайт <https://www.scotland.org/>.

ДЕ ЗНАХОДЯТЬСЯ ОРКНЕЙСЬКІ ОСТРОВИ?

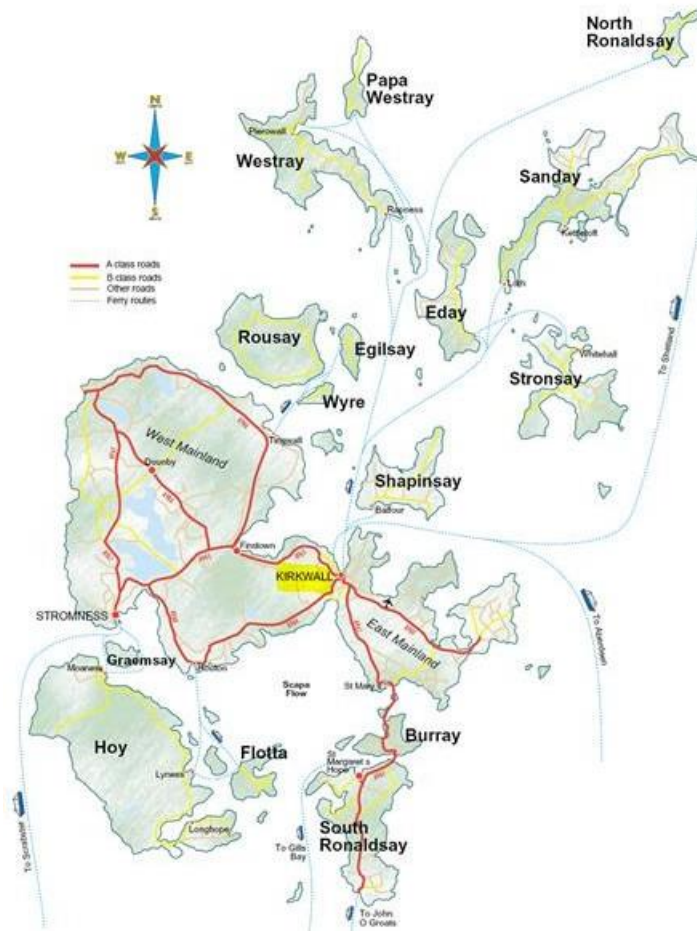
РОЗТАШУВАННЯ В ОБ'ЄДНАНОМУ КОРОЛІВСТВІ ТА ШОТЛАНДІЇ

Оркнеї – це група островів на півночі Шотландії.

ОРКНЕЙСЬКІ ОСТРОВИ

Оркнеї складаються з близько 70 островів. Залежно від пори року – до 20 з них є заселеними. Деякі острови дуже маленькі, тому люди не живуть на них постійно.

Детальна мапа Оркнейських островів доступна за посиланнями:

<https://www.google.co.uk/maps> та www.multimap.com

У 2021 році приблизна чисельність населення Оркнейських островів становила 22 500 осіб. Це близько 0,4% всього населення Шотландії. Загальна площа суші островів становить близько 1000 квадратних кілометрів. На Оркнеях чисте повітря і вода, дика природа, історичні місця, пляжі, відпочинок і розваги. Це дуже безпечна територія з низькою злочинністю.

Головне місто – Кіркволл (показано жовтим кольором на карті вище). У Кіркволі проживає трохи понад 9000 людей.

ЖИТТЯ НА ОРКНЕЙСЬКИХ ОСТРОВАХ

ТЕЛЕФОННІ КОДИ

Телефонний код Оркні: 01856, якщо телефонувати з території Сполученого Королівства, або +441856, якщо телефонувати з-за кордону.

ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

У Кіркволл, Стромнесс і Сент-Маргарет Хоуп до більшості місць можна легко дійти пішки. У Кіркволлі також є міське автобусне сполучення. Якщо ви хочете виїхати за місто, ви можете скористатися автобусами, які ходять до більшості районів Оркнейських островів. На Оркнеях є чудова сільська місцевість, яку варто відвідати, та багато виняткових краєвидів. Острови славляться привабливими пляжами та історичними місцями, яким тисячі років. Обов'язково плануйте подорожі заздалегідь та виділяйте достатньо часу, щоб дістатися до місця призначення.

Розклад автобусів постійно оновлюється на сайті міської ради:

<http://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/B/Bus-Services.htm>

На Оркнейських островах є декілька фірм, які надають послуги таксі, більшість з них знаходиться в Кіркволл. Таксі – доволі дорога послуга, тому рекомендуємо користуватися нею тільки на короткі відстані. Якщо вам необхідно скористатися таксі для далекої поїздки, завжди питайте ціну завчасно та домовляйтеся про фіксовану вартість.

Міжострівні пороми курсують між головним і тринадцятьма іншими Оркнейськими островами. Перевірити розклад і забронювати квитки можна за посиланням: <https://www.orkneyferries.co.uk/>

КЕРУВАННЯ АВТО

Зверніть увагу, що у Великобританії лівосторонній рух. Для керування транспортними засобами на дорогах Британії ви повинні мати повне водійське посвідчення та дійсну страховку.

Якщо ви маєте повне посвідчення водія, видане в Україні, ви можете

користуватися ним для керування невеликими транспортними засобами (мотоцикл, автомобілі та інші транспортні засоби вагою до 3500 кг або до восьми пасажирських місць) протягом трьох років з моменту отримання статусу резидента. Посвідчення має бути дійсним та дозволяти керування транспортним засобом певної категорії.

Більше інформації щодо керування авто в Британії:

- <https://www.gov.uk/browse/driving/highway-code-road-safety>
- <https://www.gov.uk/guidance/driving-in-great-britain-ukrainian-driving-licence-exchange>
- <https://www.gov.uk/learn-to-drive-a-car>

ПОДОРОЖ НА ОСНОВНУ ЧАСТИНУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ (MAINLAND)

Щоб дібратися до основної частини Британії, необхідно скористатися літаком або поромом. Пором, як правило, дешевше, але подорож більш тривала.

ЛІТАК

Рейси з Оркні здійснюються в наступні аеропорти:

- Інвернесс – близько 45 хвилин
- Абердин – близько 50 хвилин
- Единбург та Глазго – трошки понад годину.

З цих аеропортів можна здійснити подальші рейси. Для жителів Оркнейських островів існує знижка на деякі з рейсів, якщо ви є членом програми Air Discount Scheme. Заповнити заяву на членство можна онлайн за посиланням:

<https://www.airdiscountscheme.com/application-process>

Ціни на квитки на літак сильно варіюються, тому, якщо ви подорожуєте літаком, обов'язково перевіряйте всі доступні варіанти аби отримати найкращу пропозицію. Як правило, дешевше бронювати квитки заздалегідь. Обов'язково перевіряйте деталі подорожі перед бронюванням, тому що ви, скоріш за все, не зможете повернути всі свої гроші, якщо доведеться скасувати або змінити рейс.

Компанія Northlink здійснює наступні поромні перевезення:

- Кіркволл – Абердин – близько шести годин.
- Стромнесс - Скрабстер – подорож займає півтори-дві години, але далі, аби дістатися до великих міст, необхідно скористатись потягом або автобусом.

Більш детальна інформація є на сайті Northlink: <http://www.northlinkferries.co.uk/>

Для жителів Оркні є знижки на переправи. Подати заявку на отримання картки резидента можна за посиланням: <https://www.northlinkferries.co.uk/islander/>

Компанія Pentland Ferries здійснює переправи між Ст. Маргаретс Хоуп на Оркні та Гілс Бей в Кейтнесс. Дорога займає трохи більше години. Дізнатися більше та забронювати квитки можна на сайті компанії: <http://www.pentlandferries.co.uk/>

Для осіб, які проживають в Оркні, на поромах Pentland Ferries діє програма знижок для резидентів. Ви можете подати заявку за посиланням:

<https://pentlandferries.co.uk/rds/>

NATIONAL ENTITLEMENT CARD (NEC)

Якщо вам менше 22-ох, більше 60-ти років або ви маєте інвалідність, скоріш за все, ви маєте право на безоплатний проїзд автобусом в межах Шотландії. Для цього вам необхідно отримати одну із двох карток: National Entitlement Card або Young Scot National Entitlement Card. Детальна інформація та форма для заявки є на сайті: <https://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/T/concessionary-travel.htm>

Додаткова інформація про транспорт в Шотландії є на сторінці 5 в доданому документі "Інформація для нових шотландців".

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Охорона здоров'я в Шотландії забезпечується Національною службою охорони здоров'я Шотландії (NHS Scotland). Охорона здоров'я в Шотландії відрізняється від української системи. Наприклад, коли ви захворіли, ви не можете одразу прийти до лікаря (тільки якщо це не надзвичайна ситуація). Для того, щоб записатися на прийом, спочатку зв'яжіться з вашою лікарнею або NHS 24. Більш детальна інформація є за посиланням: <https://www.scot.nhs.uk/>

Уся інформація, яку ви надаєте лікарю-терапевту, персоналу лікарні та міської ради, є конфіденційною та буде передана в інші служби тільки, якщо це в ваших інтересах та ви даєте на це згоду.

ДОКТОР, ЛІКАР ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ (GP)

Коли ви приїдете, дуже важливо зареєструватися у лікаря (відомий в Британії як General Practitioner або GP). GP – також є скороченням General Practice – відділ охорони здоров'я, де працюють лікарі загальної практики. Як правило, ви реєструєтесь не до окремого лікаря, а саме у відділ з декількома лікарями. Лікар загальної практики готовий допомогти вам у вирішенні фізичних та емоційних проблем. Ваш спонсор або представник міської ради допоможуть вам з реєстрацією в GP. Ви також можете зробити це самостійно за посиланням <https://www.nhsinform.scot/care-support-and-rights/nhs-services/doctors/registering-with-a-gp-practice>

Якщо ви захворіли або отримали травму та вам необхідна консультація лікаря, спочатку запишіться на зустріч. Лікар проведе детальний огляд, надасть пораду, інформацію та рецепт на ліки. Лікар загальної практики також може направити вас до інших лікарняних послуг.

Якщо проблема більш серйозна, GP може запросити консультацію у лікаря вузької спеціальності або консультанта. Як правило, такий прийом доведеться чекати декілька тижнів, якщо тільки це не терміновий випадок. Ви отримаєте лист від лікарні з датою та часом зустрічі зі спеціалістом.

Якщо у вас серйозне захворювання, яке не можуть лікувати на Оркнейських островах, вас направлять на лікування в Абердин.

NHS24

Якщо GP зачинений, а ви занадто хворі, щоб чекати, ви можете зателефонувати **NHS24** – цілодобова служба, де медсестра надасть конфіденційну пораду та інформацію щодо вашого стану здоров'я. А також впевнитися, що ви отримаєте термінову медичну консультацію та допомогу.

Дзвонити за номером **111**.

Це безплатний сервіс, який працює 24 години на день, 365 днів на рік.

Будь ласка, повідомте оператора, якщо вам потрібен перекладач.

ПАТРОНАЖНА СЕСТРА/МЕДСЕСТРА (HEALTH VISITOR/SCHOOL NURSE)

Дітей, які ще не ходять до школи, для перевірки їхнього здоров'я та розвитку вдома, відвідуватиме патронажна сестра. За станом здоров'я дітей в школі стежитиме медсестра, яка відвідує школу. Також буде вжито заходів для того, щоб ви та ваші діти отримали щеплення, необхідні для запобігання серйозних захворювань, таких як кір або поліомієліт.

ДОДАТКОВА ДОПОМОГА

Orkney Health and Care може надати додаткову підтримку людям, які зазнають труднощів. Якщо ви або хтось, про кого ви піклуєтеся, вважаєте, що вам/їм потрібна додаткова допомога, можна запросити направлення до певної організації та пройти початкову оцінку стану/ситуації.

СТОМАТОЛОГ (DENTIST)

Важливо, щоб ви та ваша сім'я як швидше після прибуття зареєструвалися до стоматолога. У випадках, коли стоматологічна проблема виникла, а клініка закрита, ви можете подзвонити за консультацією в **NHS 24** за номером **111**.

Будь ласка, повідомте оператора, якщо вам потрібен перекладач.

АПТЕКА (CHEMIST / PHARMACIST / PHARMACY)

Якщо вам виписали рецепт на ліки, ви повинні прийти з ним до аптеки, для того, щоб отримати їх безоплатно. Аптеки мають вивіску у формі зеленого хреста.

Фармацевти також можуть надати пораду щодо легких недуг чи хвороб.

На Оркнейських островах є кілька аптек:

- Boots – 49-51 Albert Street, Kirkwall, KW15 1HQ. Tel: 01856 87209
- WHB Sutherland – 43 Victoria Street, Kirkwall KW15 1DN. Tel: 01856 873240
- WHB Sutherland – 74 Victoria Street, Stromness KW16 3BS. Tel: 01856 850338

ОФТАЛЬМОЛОГ (OPTICIAN)

Якщо у вас є проблеми із зором, вам слід звернутися до окуліста або місцевого оптика та домовитися про зустріч. Перевірка очей в Шотландії безоплатна. Залежно від ваших фінансових обставин вам також можуть безоплатно надати окуляри.

На Оркнейських островах є тільки одна оптика: [Clark Optometrists Ltd – 9 Mounthoolie Lane, Kirkwall, KW15 1LA. Tel: 01856 872857](#)

ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ

Більшість послуг NHS є безоплатними, але є і такі, за які доведеться платити, наприклад: окуляри та стоматологічні послуги.

Для осіб з низьким доходом або тих, хто отримує певні пільги, наприклад, Universal Credit та Income Support може бути надана допомога з деякими витратами на лікування. Особи з низьким рівнем доходу також можуть подати заявку на отримання допомоги оплати медичних витрат, заповнивши форму HC1, яку можна отримати у лікарів, стоматологів, оптиків, центру зайнятості, лікарень NHS, консультаційного бюро громадян або зателефонувавши до Департаменту охорони здоров'я за номером **0870 155 5455**.

Більше інформації про програму допомоги є за посиланням:

<https://www.nhs.uk/nhs-services/help-with-health-costs/nhs-low-income-scheme-lis/>

Додаткова інформація про охорону здоров'я у Великобританії є на сторінках 16-20 в доданому документі "Путівник для українців, які прибувають до Великобританії".

Додаткова інформація про охорону здоров'я в Шотландії є на сторінках 19-24 в доданому документі "Інформація для нових шотландців".

Також в інформаційний пакет включено "Посібник NHS Scotland Services" для переміщених осіб з України. У ньому пояснюється, яку частину Національної служби охорони здоров'я використовувати для розв'язання різних проблем зі здоров'ям і як піклуватися про своє здоров'я та здоров'я ваших близьких.

"Пакет з порадами щодо психологічного добробуту" є в доданих документах, а також за посиланням: <https://www.gov.scot/publications/ukraine-psychological-wellbeing-advice-pack-guidance-ukrainian-arrivals/>.

ОСВІТА

ДІТИ

У Великобританії освіта для дітей безоплатна.

Згідно з законом діти у віці від 5 до 16 років повинні відвідувати школу. Дитина не може пропускати заняття без поважної причини. Наприклад, висока температура та відвідування стоматолога вважаються поважними причинами; нежить та кашель – ні. Регулярні пропуски школи можуть призвести до перевірки з боку соціальних служб.

Діти починають ходити в ясла з 3-х років. Зазвичай є ранкова та денна зміни. Зміна в дитячому садку триває 2 години 20 хвилин: з 9.30 до 11.50 або з 13.00 до 15.20. Навчальний день в школі триває з 9.00-9.30 до 15.00-15.30 з перервою на обід.

Для отримання додаткової інформації відвідайте вебсторінку Education Scotland: <https://education.gov.scot/>.

Підручники та канцтовари для школи є безоплатними. У Шотландії всі діти до 8-9 років (клас P5) можуть отримувати безоплатні шкільні обіди. Також є можливість отримувати безоплатні обіди для старших дітей, якщо сім'я має низький дохід або отримує певні пільги. Отримати більше інформації та подати заявку на безплатне шкільне харчування та виплати на одяг можна за посиланням: <https://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/S/School-Meals-and-Clothing-Allowances.htm>

Гід про шкільну освіту в Шотландії включено в цей інформаційний пакет. Ви також можете знайти додаткову інформацію на сторінках 27-31 в доданому "Путівнику для українців, які прибувають до Великобританії" та сторінках 12-16 в брошурі "Інформація для нових шотландців".

ДОРΟΣЛІ

Orkney College та Learning Link пропонують безплатні уроки англійської мови, аби допомогти іноземцям комфортно жити та працювати в Шотландії. Навчання включає опанування навичок говоріння, аудіювання, читання та письма. Групи

невеликі, а заняття цікаві та веселі, і зазвичай тривають 1-2 години. Було прийнято заходи задля того, щоб ваше навчання англійської мови розпочалися в перші тижні перебування на островах. Дуже важливо, щоб ви почали цю роботу якнайшвидше, аби легше адаптуватися до життя у новій громаді.

Також доступні інші курси, на які ви, можливо, захочете піти, наприклад, курси шиття, першої допомоги, комп'ютерні класи. Orkney College також пропонує широкий вибір більш тривалих професійних курсів.

Більше інформації є на офіційних джерелах:

- Orkney College: <https://www.orkney.uhi.ac.uk/>
- The Learning Link: <https://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/T/The-Learning-Link.htm>

Додаткову інформацію про подальшу та вищу освіту можна знайти на сторінках 32-33 доданого "Путівника для українців, які прибувають до Великобританії" та на сторінках 17-19 доданої брошури "Інформація для нових шотландців".

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ / КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

РАДА ОРКНЕЙСЬКИХ ОСТРОВІВ

Рада Оркнейських островів – Orkney Islands Council (OIC) – це місцева державна організація Оркнейських островів. Вона є одним із 32 органів місцевого самоврядування Шотландії, яка надає громадам широкий спектр послуг, включаючи освіту, житло та бібліотеки.

Щоб дізнатися більше, відвідайте вебсторінку Ради <https://www.orkney.gov.uk/>. На вебсайті є посилання на Google Translate, який перекладає текст на інші мови. Вебсайт повністю відповідає сучасним стандартам доступності: працює з будь-якими допоміжними технологіями, які ви можете використовувати як самостійні програми, так і з тими, що вбудовані в браузер.

Під час відвідування Ради ви можете скористатися послугою перекладача, але про цю необхідність треба попередити заздалегідь.

ORKNEY HEALTH AND CARE

Orkney Health and Care надає повний спектр громадських послуг у сфері охорони здоров'я, соціальної роботи та соціального догляду, тому будь-яка особа, яка переїжджає на Оркні з іншої країни, за потреби матиме доступ до екстрених служб.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

Шотландська рада у справах біженців (Scottish Refugee Council) надає широкий спектр інформаційних та консультаційних послуг для біженців і шукачів притулку, які проживають у Шотландії. Їм також було доручено надавати безоплатні юридичні консультації щодо українських віз. Зв'язатися з організацією можна за телефоном 0808 1967 274 або написавши на електронну адресу ukraine@scottishrefugeecouncil.org.uk

Більше інформації є на сайті: <http://www.scottishrefugeecouncil.org.uk/>

Ukraine Advice Project (фінансується урядом Шотландії) надає безплатні, конфіденційні юридичні консультації та інформацію українцям та їхнім родинам

щодо легальних шляхів пошуку безпеки в Шотландії. Більше інформації:
<https://adviceukraine.wpcomstaging.com/>

JustRight Scotland надає юридичні консультації для біженців та мігрантів:
<https://www.justrightscotland.org.uk/contact/>

Британський червоний хрест (British Red Cross) – одна з благодійних організацій, яка підтримує людей, яких торкнулася гуманітарна криза в Україні, та які знаходяться в Британії: <https://www.redcross.org.uk/get-help/get-help-as-a-refugee/help-for-refugees-from-ukraine>

Благодійна організація **Barnardo's** створили українську лінію підтримки для надання цілісної допомоги. Телефон довіри доступний усім, хто тікає від війни в Україні. Контакти:

- безоплатна гаряча лінія 0800 148 8586
- ukrainiansupport@barnardos.org.uk
- <https://helpline.barnardos.org.uk/ukrainian-support-helpline>

На місцевому рівні Рада має контракт з **Advocacy Orkney** на надання обмеженої кількості загальної адвокаційної підтримки для людей, які не підпадають під категорії, які мають право на статутну адвокаційну підтримку, що надається за контрактами з конкретними службами. З компанією Advocacy Orkney можна зв'язатися за номером 01856 870111 або через вебсторінку <http://www.orkneycommunities.co.uk/ADVOCACYORKNEY/index.asp>

Консультаційні послуги з широкого спектра питань можна отримати в **Консультаційному бюро громадян (Citizen's Advice Bureau)**.
Tel: 01856 875266.

Voluntary Action Orkney має інформацію про понад 550 організацій третього сектору на Оркнейських островах разом із детальною інформацією про їх послуги. Перелік організацій доступний онлайн:
<https://www.vaorkney.org.uk/information-hub/orkney-community-directory/>

ГРОШОВІ ПОРАДИ

Ваш представник міської ради або працівник служби підтримки допоможе вам отримати безоплатну, конфіденційну та неупереджену консультацію щодо

управління грошима. Іноді ви можете виявити, що з різних причин не в змозі управляти наявним доходом. Якщо ви потрапили в скрутну ситуацію, будь ласка, зверніться до свого працівника підтримки або Бюро консультацій громадян, щоб отримати необхідну інформацію.

ЖИТЛО

У рамках вашої візової заяви ваша сім'я-приймач погодилася надати вам житло. Якщо ви або сім'я, яка вас приймає, вирішите припинити домовленість про розміщення, ви можете звернутися до житлової служби (Housing Service) Ради Оркнейських островів за порадою: <https://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/H/housing-options-guide.htm>

Стисла інформація про соціальне житло додана до пакета. Для отримання додаткової, більш детальної інформації про сектор соціальної оренди читайте за посиланням: <https://www.gov.scot/policies/social-housing/>

Інформацію для орендарів приватного сектору в Шотландії можна отримати за адресою: <https://www.gov.scot/policies/private-renting/>

Інформацію про варіанти житла для українців-переселенців у Шотландії можна знайти за посиланням <https://www.gov.scot/publications/scotland-for-ukrainians/pages/housing-options/> а також на сторінках 10-12 доданої брошури "Інформація для нових шотландців".

МУНІЦИПАЛЬНИЙ ПОДАТОК (COUNCIL TAX)

Муніципальний податок – це податок, який сплачується місцевим органам влади за локальні послуги, такі як поліція, соціальні послуги та робота громадських об'єктів/служб. Це встановлена сума на фінансовий рік, який триває з квітня по березень (виплачується щомісяця). Якщо ви переїдете від спонсора в орендовану нерухомість або у власний будинок, ви будете зобов'язані сплачувати муніципальний податок.

Додаткову інформацію про муніципальний податок на Оркнейських островах та форму зміни адреси можна знайти за посиланням: <https://www.orkney.gov.uk/Service-Directory/C/Council-Tax.htm>

ПІЛЬГИ (BENEFITS)

Як переселена особа ви маєте право на різні пільги під час пошуку роботи. Інформація про право на пільги може бути доволі заплутаною через велику кількість нюансів. Місцевий центр зайнятості (Job Centre Plus) допоможе вам зрозуміти, до яких пільг ви можете отримати доступ. Серед них:

- **Універсальний кредит (Universal Credit):** не плутайте зі стандартним розумінням кредиту. Це виплата для осіб працездатного віку, що допомагає покрити витрати на життя при низьких доходах. Вона видається як тим, хто працює (включаючи самозайнятість або неповний робочий день), так і безробітним, які активно шукають роботу.
- **Пенсія (Pension credit):** виплати для покриття витрат на життя, якщо вам понад 66 років і ви маєте низький дохід. Заяви на отримання пенсії можна подати онлайн або за телефоном.
- **Допомога при інвалідності (Disability benefits):** виплати спрямовані допомогти з додатковими витратами, якщо у вас є тривалий фізичний або психічний розлад або інвалідність.
- **Допомога на дитину (Child benefit):** додаткові гроші для допомоги на виховання дитини.

Детальна інформація про пільги, які ви можете отримати, є на урядових сайтах:

- <https://www.gov.uk/browse/benefits>
- <https://www.mygov.scot/benefits-support>

Щоб отримати інформацію про Universal Credit і подати заявку онлайн (якщо ви маєте право на цю пільгу, подайте заявку якнайшвидше, оскільки вона не нараховується заднім числом) відвідайте <https://www.gov.uk/universal-credit>.

Калькулятори пільг допоможуть вам зрозуміти, на які виплати ви маєте право і яку суму ви можете отримати: <https://www.gov.uk/benefits-calculators>.

Додаткова інформація про пільги є на сторінках 12-13 доданого "Путівника для українців, які прибувають до Великобританії".

НАЦІОНАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ (NATIONAL INSURANCE)

Внески національного страхування сплачуються, щоб мати право на певні виплати та державну пенсію.

Номер Національного страхування (National Insurance Number – NIN) використовується, щоб переконатися, що ваші внески та податки записуються лише на ваше ім'я. На кшталт українського ідентифікаційного коду, номер складається з букв та цифр, і ніколи не змінюється.

Якщо ви подаєте заявку на Universal Credit, працівник служби підтримки Job Center Plus подасть заявку на номер національного страхування від вашого імені. Ви також можете самостійно подати заявку онлайн за посиланням:

<https://www.gov.uk/apply-national-insurance-number/how-to-apply>

ПОШУК РОБОТИ ТА СПЛАТА ПОДАТКІВ

Інформація про працевлаштування може бути дещо заплутаною, але вам нададуть допомогу в пошуку роботи, як тільки ви будете до цього готові. Вам буде надано консультанта від Jobcenter Plus, який допоможе вам знайти та подати заявку на роботу.

Зверніть увагу, що волонтерство є чудовою можливістю адаптуватися, набути впевненості в собі, вивчити мову та отримати нові навички. Не нехуйте можливість займатися волонтерством хоча б пару годин на тиждень.

Ваші права як працівника захищені законодавством Великобританії. Перейдіть за посиланнями, щоб дізнатися про свої трудові права:

- <https://www.gla.gov.uk/i-am-a/i-am-a-worker/workers-rights-english/>
- <https://vimeo.com/user123885838>

Вичерпну інформацію про працевлаштування та навчання: пошук роботи, кар'єрні поради, ваші права та захист на роботі, сплату податків тощо можна знайти на сторінках 21-26 та 32-33 доданого «Путівника для українців, які прибувають до Великобританії» та на сторінках 8, 25-29 доданої брошури «Інформація для нових шотландців».

Почати пошук роботи на Оркні ви можете з наступних вебсторінок:

- <https://www.orkney.com/life/jobs>
- <https://www.orcadian.co.uk/jobs/>
- <https://www.myjobscotland.gov.uk/search?keywords=&distance=20&latlng=58.981100,-2.961040&location=Kirkwall,%20Orkney%20Islands&page=1>

ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА ТА ПРАВОПОРЯДОК

ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА

Поліція Шотландії існує для того, щоб допомогти всім громадянам, включаючи біженців та переселенців. Поліція ставитиметься до вас справедливо та з повагою. У Шотландії є закони, які захищають усіх членів громади, і, якщо вам потрібна допомога, ви можете розраховувати на поліцію. Знущання в будь-якій формі неприпустимі, і ви доволі швидко побачите, що Шотландія є безпечною країною.

Офіцери поліції будуть для вас контактними особами для повідомлення будь-яких майбутніх проблем або задля отримання загальних порад щодо закону в Шотландії.

Авжеж, між Шотландією та Україною існують деякі культурні відмінності в тому, як діють закони, але ви з часом їх вивчите.

Короткий посібник із безпеки в громаді можна знайти на сторінках 30-35 вкладеної брошури «Інформація для нових шотландців». Більш вичерпну інформацію можна знайти в Довіднику з шотландського права, який додається до цього пакету; ви повинні ознайомитись з ним якомога швидше.

ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ

У Шотландії законний вік вживання алкогольних напоїв становить 18 років. Заборонено продавати, подавати або пропонувати алкогольні напої особам віком до 18 років, за винятком осіб віком 16–17 років, які можуть вживати вино, пиво чи сидр у ліцензованих приміщеннях за замовленням з їжею та в супроводі дорослого віком від 18 років.

У Шотландії діє принцип нульової терпимості до водіння в нетверезому стані. Керування автомобілем у стані алкогольного сп'яніння передбачає серйозне покарання:

- мінімум 12 місяців заборони водіння.
- ви можете потрапити до в'язниці на термін до 6 місяців або отримати штраф у розмірі до 5000 фунтів стерлінгів – або обидва ці покарання.
- правопорушення залишається у ваших водійських правах протягом 11 років.
- ви можете втратити свій автомобіль.

КУРІННЯ

Заборонено палити в закритих або частково закритих громадських місцях. Також заборонено палити в радіусі 15 метрів від будівлі лікарні NHS.

Палити в автомобілі, якщо в ньому є пасажир молодше 18 років, заборонено, і за це вас можуть оштрафувати на 100 фунтів стерлінгів.

Особам молодше 18 років протизаконно купувати або намагатися придбати будь-які тютюнові вироби чи електронні сигарети. Крім того, особам старше 18 років законом заборонено купувати тютюнові вироби чи електронні сигарети неповнолітнім.

БУТИ ХОРОШИМ СУСІДОМ

Ми сподіваємося, що сусіди допоможуть вам добре почуватися у вашому новому домі. Хороші стосунки з сусідами є дуже важливими, і вони допоможуть вам та вашій родині осісти у новій громаді та почувати себе тут як удома.

Ви та інші члени вашої родини повинні поводитися таким чином, щоб не викликати тривогу чи занепокоєння у сусідів. Ви також маєте право очікувати від них доброго ставлення до вас і вашої родини. У Шотландії постійна погана поведінка розглядається як антисоціальна і є неприйнятною.

ГРОШІ

ВАЛЮТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

У Великобританії ми маємо фунти (GBP або £) і пенси (p). 1 фунт = 100 пенсів. Є банкноти та монети. Банкноти бувають таких номіналів: £5, £10, £20, £50 і £100. У кожному номіналі є різні банкноти. Це пов'язано з тим, що їх випускають різні банки. Монети бувають таких номіналів: 1 пенс, 2 пенси, 5 пенсів, 10 пенсів, 20 пенсів, 50 пенсів, £1, £2 і £5.

ОБМІН ВАЛЮТ

Ви можете поміняти більшість валют у Великобританії. Користайтеся послугами тільки перевірених обмінників, наприклад, банками та поштою.

ВІДКРИТТЯ БАНКІВСЬКОГО РАХУНКУ

Коли ви приїдете, вам потрібно якомога швидше відкрити банківський рахунок. Є багато банків, послугами яких ви можете скористатися. Банківський рахунок вам насамперед знадобиться для отримання пільг та/або заробітної плати.

За законом британські банки зобов'язані знати особи своїх клієнтів. Відкриваючи банківський рахунок, ви повинні надати документи, що підтверджують вашу особу, а також адресу.

Деякі банки опублікували детальні інструкції для українців:

- Royal Bank of Scotland: <https://www.rbs.co.uk/ukraine-refugees.html>
- Bank of Scotland: <https://www.bankofscotland.co.uk/helpcentre/ukraine-support.html>
- HSBC: <https://www.hsbc.co.uk/ukraine-appeal/>

ПОШТА (POST OFFICE)

Головне поштове відділення островів розташоване на [15 Junction Road, Kirkwall](#). Пошта надає ряд послуг, наприклад, обмін валют та Western Union. Більше інформації доступно за посиланням: <https://www.postoffice.co.uk/branch-finder/0028452/kirkwall>

ДОЗВІЛЛЯ

Оркнеї пропонують якісний спосіб життя в унікальному середовищі острова, де є багато цікавих активностей, якими можна насолодитися у вільний час. Тут завжди є чим зайнятися за невелику плату або безплатно. Хорошим місцем для початку знайомства з островами є місцева бібліотека. В ній ви знайдете інформацію про заходи у різних частинах Оркнейських островів. Також, хороший онлайн-ресурс, що містить інформацію на різні теми – <https://www.orkney.com/>.

THE PICKAQUOY CENTRE

[Pickaquooy Center](#) є головним спортивним і розважальним центром Оркнейських островів. Він має ряд об'єктів, наприклад басейн, скеледром, спортивні зали, кафе та кінотеатр.

Центр знаходиться на [Muddisdale Road у Кіркволл](#). Телефон 01856 879900.

Щоб дізнатися більше про Центр та членство ActiveLife, яке дає вам необмежений доступ до великої кількості активностей за невелику щомісячну плату, перейдіть за посиланням: <https://pickaquooy.co.uk/>

ПОСЛУГИ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотеки Оркнейських островів дозволяють безоплатно брати фізичні та електронні книги. Вони також надають інформацію на інших носіях: газетах і журналах, компакт-дисках і DVD-дисках. Іноді за це стягується невелика плата. Бібліотека також надає безоплатний доступ до мережі Інтернет.

Бібліотеки є чудовим джерелом інформації про місцеві послуги. Це місце, де можна дізнатися про події та заходи, які відбуваються протягом року і які можуть бути вам цікавими або в яких ви захочете взяти участь.

Членство в бібліотеках безоплатне для всіх жителів Оркнейських островів. Ви можете стати членом, заповнивши коротку форму, доступну в бібліотеці. Обов'язково, візьміть із собою документ, що посвідчує вашу особу, із

зазначенням вашого імені та поточної адреси, наприклад, виписку з банківського рахунку, рахунок за комунальні послуги, підтвердження місця проживання тощо. Якщо ваші діти захочуть приєднатися до бібліотеки, вам також буде необхідно надати офіційне посвідчення особи з підтвердженням прізвища та адреси.

Детальніше про бібліотеки та доступні послуги: <https://orkneylibrary.org.uk/>

На Оркнейських островах є дві бібліотеки:

- [Orkney Library & Archive – 44 Junction Road, Kirkwall, KW15 1AG.](#)

Tel: 01856 873166

- [Stromness Library – 2-12 Victoria Street, Stromness, KW16 3AA.](#)

Tel: 01856 850907

Оркнейська бібліотека також має мобільну бібліотечну службу, яка обслуговує сільські парафії та острови Оркнейських островів. Мобільна бібліотека містить широкий вибір книг та аудіокниг, які підходять для будь-якого віку і є безоплатними. Розклад роботи Мобільної бібліотеки доступний за посиланням: <https://orkneylibrary.org.uk/mobile-library/>

Якщо ви живете на острові, який обслуговує Мобільна бібліотека, але не можете нею користуватися через проблеми зі здоров'ям або пересуванням, існує безоплатна послуга Book Box через місцевого транспортного оператора. Щоб отримати додаткову інформацію, зателефонуйте до Оркнейської бібліотеки та архіву в Кіркволі або до бібліотеки в Стромнесс.

ІСТОРІЯ

Оркнейські острови мають настільки багату історію, що важко визначитися, з чого почати знайомство.

Бібліотека та Оркнейський музей – хороші місця для початку. Музей знаходиться на Broad Street, навпроти собору Святого Магнуса.

За містом також є на що подивитися. Наша цивілізація налічує 10 000 років, і ви можете почати знайомство з відвідування неолітичного села, стоячих каменів та стародавніх курганів.

ЇЖА ТА ПОКУПКИ

На Оркнейських островах є широкий вибір кафе, ресторанів та закладів харчування, які готують їжу на винос (більшість із них знаходиться у межах Кіркволл та Стромнесс). The Orcadian (місцева газета, яка виходить щочетверга) та Інтернет є чудовими джерелами додаткової інформації про ці заклади.

Супермаркети є в Кіркволл (три), Дунбі та Стромнесс. Усі вони пропонують асортимент свіжих, консервованих і заморожених продуктів. Є також кілька невеликих магазинів у центрі міста Кіркволл, Стромнесс і Сент-Маргаретс-Хоуп, які продають їжу, одяг та інші товари. Супермаркети відкриті кожного дня, тоді як маленькі магазини закриті в неділю.

Магазинів одягу та взуття мало, і в основному всі вони знаходяться в Кіркволл. Але пам'ятайте, що ви також можете купувати товари в різних інтернет-магазинах, і замовлення буде доставлено вам додому.

Також на островах є благодійні магазини, які рясніють вигідними пропозиціями, наприклад одягом, іграшками та товарами для дому. Чудово ще й те, що коли ви купуєте щось у благодійному магазині, ваші гроші йдуть на добру справу.

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ (EMERGENCIES)

Якщо ви потребуєте невідкладної допомоги, дзвоніть за номером 999 і попросіть необхідну службу:

- Поліція
- Швидка допомога
- Пожежна служба
- Берегова охорона

Якщо ви не знаєте, яка послуга вам потрібна, поясніть оператору, що сталося, і вони допоможуть. Ці дзвінки безкоштовні.

Будь ласка, повідомте оператора, якщо вам потрібен перекладач.

Приклади надзвичайних ситуацій:

- Життя під загрозою
- Скоєння злочину
- Антисоціальна поведінка
- Хтось поранений
- Комуś погрожують
- Пожежа
- Людина потрапила в пастку
- Вам терміново потрібна швидка допомога
- Хтось потрапив у біду або зник безвісти в морі
- Хтось потрапив у біду на скелях або на березі

У разі невідкладної медичної допомоги ви також можете звернутися до відділення невідкладної допомоги (A&E) лікарні Balfour Hospital, що на New Scara Road, Кіркволл.

Більше інформації про те, що робити, якщо щось загрожує вашому життю або життю інших, домашнє насильство та екстрені служби можна знайти на сторінках 36-37 доданого «Путівника для українців, які прибувають до Великобританії».

ІНШІ КОНТАКТНІ ДАННІ

Consulate of Ukraine in Edinburgh – <https://edinburgh.mfa.gov.ua/>

Tel: +44-131-556-0023 E-mail: gc_gbe@mfa.gov.ua

Police (to report a non-emergency incident or ask for advice) – Telephone 101

Medical advice NHS 24 – Telephone 111

Orkney Health and Care – Telephone Orkney Islands Council on 01856 873535

Housing Service – Telephone Orkney Islands Council on 01856 873535

Citizens Advice Bureau – Anchor Buildings, 6 Bridge Street, Kirkwall.

Tel: 01856 875266

Orkney Foodbank – Dunkirk, Shore Street, Kirkwall. Tel: 07719 293 378

Orkney College – East Road, Kirkwall. Tel: 01856 569000

Learning Link – 1 St Rognvald Street, Kirkwall. Tel: 01856 879200

Voluntary Action Orkney – Anchor Buildings, 6 Bridge Street, Kirkwall.

Tel: 01856 872897

Advocacy Orkney – Anchor Buildings, 6 Bridge Street, Kirkwall. Tel: 01856 870111

JobCentre Plus – Government Buildings, Tankerness Lane, Kirkwall.

Tel: 0345 608 8545

Короткий посібник з ключових послуг можна знайти на сторінках 48-53 доданого «Путівника для українців, які прибувають до Великобританії» та за посиланням <https://www.gov.scot/publications/scotland-for-ukrainians/pages/advice-and-information-services/>